Dosarul nr.1r-646/26
PIGD: 1-24137153-02-1r-28052026
Instanța de fond: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă
Judecător: Smolnițchi Alexandra

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

01 iulie 2026 **mun. Chişinău**

Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru

Instanța avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Spoială Alexandru
Judecătorii Proca Mihail și Bologan Ana

a examinat în ordine de recurs, în lipsa participanților la proces, recursul avocatului Zavalișca Lilian și recursul suplimentar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în interesele inculpatului Frunză Ion *****, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026, în cauza penală de învinuire a lui:

> **Frunză Ion** *****a.n. *****, IDNP *****, originar și domiciliat în r*****, str*****, cetățean al Republicii Moldova, de naționalitate moldovean, cu studii superioare, supus militar, căsătorit, nu are persoane la întreținere, angajat în câmpul muncii la SRL „*****”, nu are grad de dizabilitate, anterior condamnat, antecedentele penale sunt stinse,-

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei:
--în prima instanță: 02.12.2024 – 04.05.2026*;*
--în instanța de recurs: 28.05.2026 - 01.07.2026*;*
Asupra recursului declarate în interesele inculpatului Frunză Ion *****, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026, Frunză Ion *****a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, și condamnat la o pedeapsă în formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 220 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de

transport. Sentința și dispoziția de executare se va trimite organului de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul Frunză Ion *****– orașul Ștefan Vodă, care va asigura executarea pedepsei principale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și Agenției Servicii Publice care va asigura evidența pedepsei complementare. S-a comunicat lui Frunză Ion *****că în caz de eschivare cu rea-voință de la munca neremunerată în folosul comunității, această pedeapsă se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Corpurile delicte – tichetul Drager nr. 905 din 07.07.2024, un disc DVD-R „Media Range" pe care e stocată înregistrarea audio video privind momentul testării lui Frunză Ion *****cu aparatul Drager la data de 07.07.2202 și materialele acumulate în cauza contravențională nr. 1895 din 07.07.2024, s-a dispus a fi păstrate în continuare la dosar atâta timp cât se va păstra dosarul.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Frunză Ion *****, la data de 07.07.2024, aproximativ la ora 19:00, după ce a consumat băuturi alcoolice, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a urcat la volanul microbuzului de model „*****r", cu numărul de înmatriculare „*****", după care a pornit deplasarea. Conducând vehiculul indicat pe drumul de acces din satul Cioburciu spre satul Talmaza, pe traseul L-585, nu i-a reușit conducerea acestuia, în urmă căruia unitatea de transport a derapat de pe traseu. În scurt timp, la fața locului au venit angajații Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă, care în timpul conversației, observând la Frunză Ion *****semne ale consumului de alcool, acesta având din cavitatea bucală miros puternic specific alcoolului, i-au cerut să treacă testarea alcoolscopică la aparatul „Drager Alcooltest". Frunză Ion *****a fost de acord. În urma testării alcoolscopice, s-a constatat că Frunză Ion *****avea concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,91 mg/l, fapt confirmat prin alcooltestul 6820, testul nr. 905 din 07.07.2024, ora 19:47, concentrație care conform prevederilor art. 13412 alin. (3) Cod Penal al RM (în redacția de până la modificările operate prin Legea nr. 136 din 06.062024, în vigoare din 07.09. 2024) se referă la starea de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Astfel, Frunză Ion *****, deținând permis de conducere de categoriile „B", „C", „D" și „E", fiind persoană care ia parte la procesul circulației în calitate de conducător de vehicul, având obligația de a respecta în totalitate prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, a încălcat prevederile pct. 14 lit. a) potrivit căruia „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate (...)".

4. Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Frunză Ion *****a comis infracțiunea prevăzută de art. 264^1 alin. (1) Cod Penal al RM, individualizată prin „conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat".

5. Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din

04.05.2026, la 15.05.2026, avocatul Zavalișca Lilian în interesele inculpatului Frunză Ion *****a declarat recurs, în termen, prin care a solicitat casarea parțială a hotărîrii date, și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Frunză Ion *****învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, să fie achitat.

6. Întru justificarea solicitărilor sale, recurentul a invocat faptul că, acuzarea cât și instanța de judecată a luat la baza învinuirii cît și a sentinţei, declarațiile martorului Arcadie Gîștimulte bazîndu-se în mod esențial (practic exclusiv) pe declarațiile acestui martor, care a susținut că l-ar fi văzut pe inculpat la volan, încercând să scoată mașina din șanț. Aceste declarații sunt contradictorii și neverosimile din următoarele motive, declarațiile soției martorului Gîștemulte Arcadie Larisa martor ocular direct, sunt diametral opuse, ea a declarat că nu l-a văzut pe inculpat la volanul autovehiculului. Declarațiile lui Arcadie conțin contradicții interne de exemplu, cu privire la momentul și circumstanțele în care l-ar fi văzut pe inculpat la volan. Martorul Arcadie a fost singurul care a susținut varianta acuzării, în timp ce mai mulți martori ai apărării au confirmat constant că inculpatul nu a condus autovehiculul. Conform art. 99, art. 101,art. 105 Cod de procedură penală, probele contradictorii trebuie evaluate în ansamblu, iar instanța este obligată să motiveze de ce acordă încredere unei declaraţii în detrimentul alteia. Prima instanţă a ignorat această obligație. Mai mulți martori ai apărării au declarat că, exista o înțelegere prealabilă între inculpat și Victor Nicolau ca acesta din urmă să conducă autovehiculul după consumul de băuturi alcoolice la ospeţie. Inculpatul nu a condus deloc autovehiculul în seara respectivă. Aceste declarații sunt coerente, logice și coroborate cu poziția constantă a inculpatului. Nu există înregistrări video, martori imparțiali sau alte probe materiale care să confirme că inculpatul ar fi condus autovehiculul. Faptul că inculpatul se afla lângă mașină la sosirea poliției și că aștepta ajutorul lui Victor Nicolau este perfect compatibil cu varianta nevinovăției. Prin urmare a fost încălcat principiului nemijlocirii și al liberei aprecieri a probelor (art. 25, art. 26, art. 99 Cod de procedură penală). Instanța a acordat o valoare decisivă unei singure declarații contradictorii, ignorând probele de achitare în lipsa motivării hotărârii (art. 382 Cod de procedură penală). Sentința nu conține o analiză reală a contradicțiilor dintre declarațiile martorilor Arcadie Gîștimulte și soția acestuia, Gîștimulte Larisa nici o motivare pentru care s-a dat crezare acuzării în detrimentul apărării. Astfel este evidentă neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii (art. 264[1] alin. (1) Cod Penal al RM). Infracțiunea presupune conducerea efectivă a mijlocului de transport de către persoana in stare de ebrietate. In lipsa probei că inculpatul a condus autovehiculul fapta nu întrunește latura obiectivă a infracțiunii. Prezența inculpatului lângă mașină și starea de ebrietate nu pot suplini lipsa elementului esențial – conducerea.

7. La fel, nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026, avocatul Bolocan Ludmila în interesele inculpatului Frunză Ion *****la data de 23.06.2026 a declarat recurs suplimentar prin care a solicitat admiterea recursului suplimentar, casarea integrală a sentinței contestate și pronunțarea unei noi

hotărâri prin care să se dispună achitarea inculpatului Frunză Ion *****în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 1) sau pct. 2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat sau nu întrunește elementele infracțiunii.

8. Întru justificarea solicitărilor sale, recurentul a invocat faptul că, hotărârea instanţei de fond este netemeinică şi nelegală, fiind adoptată în baza unei aprecieri viciate şi unilaterale a materialului probator, cu încălcarea principiului prezumţiei de nevinovăţie. Instanţa de fond şi-a fundamentat soluţia de condamnare aproape exclusiv pe depoziţiile martorului Arcadie Gîştemulte, înlăturând în nod arbitrar declaraţiile diametral opuse ale soţiei acestuia, martorul Larisa Gîştemulte, precum şi ale martorilor apărării. În timp ce martorul Arcadie Gîştemulte a afirmat în şedinţa publică din 20.02.2026 că l-a văzut pe inculpat la volanul microbuzului *****r cu motorul pornit, efectuând manevre „înainte-înapoi” soţia acestuia, martorul Larisa Gîştemulte, aflată în acelaşi vehicul la o distanţă de doar 30 de metri, a declarat expres în şedinţa de judecată că nu l-a văzut deloc pe inculpat la faţa locului. Mai mult, aceasta a precizat sub jurământ că, la momentul urcării soţului ei înapoi în maşină, acesta i-a comunicat explicit că **„**l-a căutat pe Ion, dar nu l-a găsit**”,** motiv pentru care a şi apelat serviciul 112 pentru a raporta un microbuz abandonat/derapat. Fiind confruntată cu declaraţiile din faza de urmărire penală, martorul Larisa Gîştemulte a explicat în faţa instanţei de fond că discrepanţele majore au fost cauzate de faptul că „doamna poliţist a citit repede şi nu a fost foarte atentă ce anume a semnat”. Instanţa de fond a reţinut la punctul 62 din sentinţă o teză juridică absolut eronată, afirmând că, „chiar şi în versiunea ipotetică că o altă persoană ar fi condus iniţial automobilul (...) încercarea de a-l scoate din derapaj (...) per se, constituie infracţiunea de conducere”.

9. La fel, apărarea a susținut că a prezentat o versiune logică, coerentă şi susţinută de martori care au susţinut că microbuzul a fost condus de Nicolau Victor, care nu consumase alcool deoarece urma să plece la Chişinău, iar derapajul a fost cauzat de o defecţiune la puntea din faţă şi starea drumului. Acesta a plecat cu o maşină de ocazie în sat după un tractor, timp în care inculpatul a rămas lângă vehicul. Instanţa de fond a respins depoziţiile martorilor apărării Nicolau Victor şi Nicolau Iurie pe un singur argument bazat pe relaţia de afinitate/prietenie. În hotărârea sa, instanţa reproşează apărării că „la nicio etapă a procesului penal, inculpatul sau apărătorul său nu au cerut audierea lui Victor Nicolau”, această logică încălcând flagrant art. 8 din Codul de procedură penală. Inculpatul nu avea obligaţia de a-şi dovedi nevinovăţia, sarcina probei aparţinea acuzării, care, deşi informată din primele declaraţii de existenţa şoferului Victor Nicolau, a omis audierea acestuia în faza de urmărire penală înainte de plecarea sa în SUA, generând un dubiu rezonabil pe care tot acuzarea trebuia să-l înlăture.

10. În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

11. La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate

prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1 – 2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

12. Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

13. Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 Cod de procedură penală, privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin. (1 – 2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

14. Procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată.

15. La data de 29.06.2026 procurorul delegat în Procuratura de Circumscripție Centru, Plamadeala Dumitru prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, a depus referință prin intermediul căreia a solicitat respingerea ca nefondat a recursului declarat de avocatul Zavalișca Lilian în interesele inculpatului Frunză Ion *****și menținerea fără modificări a sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026.

16. În susținerea poziției sale, procurorul a precizat că contrar susținerilor apărării, vinovăția inculpatului nu a fost întemeiată exclusiv pe declarațiile martorului Arcadie Gîștemulte, ci pe un ansamblu de probe directe și indirecte care se completează reciproc și confirmă, dincolo de orice dubiu rezonabil că anume Frunză Ion *****a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică. În mod corect instanța de fond a apreciat că declarațiile inițiale ale inculpatului, formulate la scurt timp după incident, declarații care au o valoare probatorie sporită, acestea fiind date înainte de formularea unei strategii de apărare. Ulterior, poziția procesuală a inculpatului s-a modificat în mod repetat. Inițial acesta a declarat că el conducea automobilul, ulterior a susținut că la volan s-a aflat Victor Nicolau, iar în şedinţa de judecată şi-a schimbat din nou declarațiile, indicând alte împrejurări privind persoanele prezente la fața locului.

Instanța de fond a apreciat în mod justificat aceste declarații ca fiind inconsecvente şi adaptate intereselor de apărare.

Nici declarațiile martorului Victor Nicolau nu pot răsturna concluziile instanței. În mod întemeiat instanța de fond a constatat că acestea au fost formulate tardiv, exclusiv în şedinţa de judecată, provin de la o persoană aflată într-o relație apropiată cu inculpatul şi nu sunt confirmate prin nicio probă obiectivă administrată în cauză. În schimb, declarațiile martorului Arcadie Gîştemulte au rămas constante pe tot parcursul procesului penal, sunt confirmate prin apelul la Serviciul 112, prin declarațiile poliţiştilor sosiți la fața locului şi prin celelalte mijloace de probă administrate.

17. De asemenea procurorul a indicat că nu poate fi reținut nici argumentul apărătorului potrivit căruia nu există probe materiale privind conducerea automobilului de către inculpat. Infracțiunea prevăzută de art. 264^1 alin. (1) Cod penal poate fi dovedită prin orice

mijloc de probă administrat legal, iar în prezenta cauză existența elementului material rezultă din coroborarea declarațiilor inculpatului date inițial, declarațiilor martorului ocular, proceselor-verbale întocmite imediat după incident, raportului poliției, apelului la 112 şi celorlalte înscrisuri administrate. Prin urmare, nu există niciun dubiu rezonabil cu privire la faptul că Frunză lon *****a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Criticile formulate în recurs reprezintă, în esență, o reiterare a apărărilor formulate în fața instanței de fond, asupra cărora prima instanță s-a pronunțat printr-o analiză detaliată şi motivată.

Totodată, nu au fost identificate încălcări ale normelor de drept procesual sau material care să atragă casarea sentinței. Subsecvent, se constată că instanţa de fond a individualizat în mod corect pedeapsa aplicată inculpatului, ținând cont de criteriile prevăzute de art. 7 şi art. 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii, de persoana inculpatului şi de scopul prevenirii săvârşirii unor noi infracțiuni. La fel, aplicarea pedepsei complementare constând în anularea dreptului de a conduce mijloace de transport este conformă dispozițiilor art. 264^1 alin. (1) Cod penal.

18. În consecință, procurorul a subliniat că argumentele invocate de recurent nu sunt de natură să răstoarne constatările instanței de fond și nu demonstrează existența unor erori de fapt sau de drept care să justifice admiterea recursului.

Aprecierea Colegiului Penal

19. Judecînd recursul declarat, examinând sentința atacată prin prisma motivelor formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de către avocatul Zavalișca Lilian și recursul suplimentar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în interesele inculpatului Frunză Ion *****, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026, pe care o va menține fără modificări reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept:

20. În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1), pct. (1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvîrșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

21. Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Alin. (2) instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

22. Potrivit normei art. 449 alin. (1), pct. (1), lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

23. Cerințele art. 425 Cod de procedură penală, indică că, instanța de recurs, soluționînd cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

24. Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

25. În conformitate cu art. 384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

26. Conform art. 385 alin.(1), pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvîrșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrșirea acestei infracțiuni.

27. Potrivit normei art. 394 alin.(1), pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii; probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

28. Art. 1 alin. (1 – 2) Cod de procedură penală, stipulează că, alin. (1) procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Alin.(2) procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvîrșirea unei infracțiuni. Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale

persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvîrșite, astfel ca orice persoană care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

29. Dispozițiile art. 1 alin. (3) Cod de procedură penală, prevăd că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sînt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

30. Potrivit prevederilor art. 7 Cod procedură penală procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

31. Conform art. 6 par. 1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, a ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

32. Colegiul penal reține că, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, în corespundere cu cerințele art. 101 Cod de procedură penală, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și acțiunile inculpatului Frunză Ion ***** just au fost încadrate în dispoziția art. 264^1 alin. (1) Cod penal, conform următorilor indici calificativi, „conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”.

33. Or, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții și veridicități, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

34. Astfel, Colegiul Penal reține că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul Frunză Ion *****a declarat că la data de 07.07.2024, aproximativ la ora 14:00, a mers în vizită la finul său, Iurie Nicolau, în satul Cioburciu, raionul Ștefan Vodă. Acolo era și fiul ultimului, Victor Nicolau. Finul a propus să servească vin. L-a

întrebat pe Victor dacă va fi disponibil ulterior să-l ducă cu automobilul său în orașul Ștefan Vodă. Aproximativ la ora 18:00 Victor Nicolau s-a urcat la volanul automobilului său de model „*****”. El alături. Aproximativ peste 200 metri de la intersecția cu satul Talmaza, automobilul a derapat de pe traseu. Au ieșit din mijlocul de transport și au văzut că acesta era amplasat într-un unghi de 30-40 grade. Era imposibil de ieșit din derapare cu forțele proprii. Nicolau Victor a mers înapoi în satul Cioburciu, după ajutor, cu o mașină de ocazie. Între timp, peste aproximativ 10-15 minute, alături de mijlocul de transport derapat a oprit automobilul lui Gîștemulte Arcadie. Ultimul a propus ajutor, și a acceptat. Acesta a scos funia pe care au agățat-o de automobilul lui Arcadie și de microbuz. Nu s-a urcat la volan pentru că era pericol de răsturnare. După câteva încercări zadarnice de a scoate automobilul, Arcadie a propus să cheme un evacuator. A refuzat categoric, spunând că în scurt timp va veni ajutor. Gîștemulte Arcadie a plecat de la fața locului și peste 15-20 minute s-a întors împreună cu evacuatorul. L-a rugat pe șoferul Vitalie, pe care îl cunoaște, să se întoarcă înapoi pentru că nu are nevoie de serviciile sale. Era agitat și l-a insultat pe Arcadie. Acesta a plecat împreună cu șoferul evacuatorului. Între timp, s-a apropiat un automobil de patrulare. Polițiștii au început să facă diferite măsurări și să documenteze cazul accidentului. La fața locului a sosit și primarul Nicolau Leonid. I-a povestit ce s-a întâmplat și ultimul și-a luat răspunderea ca să ia automobilul și să-l transporte în orașul Ștefan Vodă. Peste încă 20 minute a venit un alt automobil de patrulare. La volan era polițistul Sergiu Fulga. L-a sunat pe Victor și i-a spus că nu mai e nevoie să se întoarcă la locul derapării pentru că are cine să-l ducă acasă. Din motiv că Victor urma să plece în SUA, nu a vrut să-l implice. Nu trebuiau să apară probleme cu poliția și din acest motiv nici nu l-a chemat înapoi. Ulterior a mai venit o dată evacuatorul cu Vitalie la volan, de data aceasta chemat de poliție. S-a indignat și mai tare. A mai venit și un tractor. Nu cunoaște exact cine la chemat pentru că a telefonat mai multor persoane. Împreună cu prietenii, cu ajutorul tractorului, au scos microbuzul din derapare. Nicolau Leonid a urcat la volan și l-a dus acasă. După ce a servit alcool în ziua respectivă nu s-a mai urcat la volan. Când a venit poliția a fost întrebat cine e proprietarul automobilului. A răspuns că el este. Ulterior a fost întrebat cine e șoferul și a răspuns că acesta va veni în scurt timp. I s-a cerut să treacă testul Drager și a acceptat. Nimeni nu s-a urcat la volan atunci când au încercat să scoată mijlocul de transport cu funia pentru că era pericol de răsturnare. Probabil atunci Arcadie i-a scos cheile din automobil. După ce Victor l-ar fi transportat în orașul Ștefan Vodă soția sa l-ar fi dus înapoi în satul Cioburciu. Consideră că Gîștemulte Arcadie a mințit poliția deoarece îl insultase în ziua respectivă (f.d. 142-144).

35. Cu toate că, la etapa judecării cauzei în instanța de fond inculpatul Frunză Ion *****vina nu a recunoscut-o, Colegiul Penal conchide că, instanța de fond motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate.

36. Astfel, Colegiul Penal reține, că vinovăția inculpatului Frunză Ion *****de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, este dovedită

integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele și anume prin:

--**declarațiile martorului Morari Ion**, care fiind audiat în ședința instanței de fond a comunicat că , data de 07.07.2024 se afla la serviciu pe sectorul nr. 4 Talmaza. În jurul orei 19:00, a primit o înștiințare potrivit căreia pe drumul de acces în satul Cioburciu un microbuz a derapat de pe traseu. Deplasându-se la fața locului a văzut un microbuz de model „*****” de culoare albastră, derapat în niște tufișuri. La fața locului se afla Frunză Ion *****. A discutat cu apelantul Gîștemulte Arcadie care a comunicat că Frunză Ion *****era la volan și a derapat. Ultimul i s-a propus să treacă alcooltestul. A acceptat. I s-a propus și prelevarea probelor biologice, dar Frunză Ion *****a comunicat că e de acord cu rezultatul Drager. Urmare a testării s-a stabilit o concentrație de alcool în aerul expirat de 0,91 mg/l. Inițial Frunză Ion *****nu a comunicat nimic despre faptul că nu el a fost la volan. Mai târziu, în cadrul documentării cazului, atunci când automobilul urma să fie ridicat, Frunză Ion *****a menționat că de fapt a condus o altă persoană. Automobilul a fost încredințat unei rude de-a lui Frunză Ion *****din satul Cioburciu. Frunză Ion *****a comunicat atunci că automobilul a derapat din cauza stratului de praf. Când au venit, cheile automobilului erau la persoana care apela-se la poliție, adică la Gîștemulte Arcadie. Ultimul le-ar fi luat pentru că șoferul derapa. Când s-au apropiat, Ion Frunză nu era la volan (f.d. 124-125);

--**declarațiile martorului Carai Valeriu**, care fiind audiat în ședința instanței de fond a relatat că, la data de 07.07.2024 era antrenat în serviciu împreună cu colegul Morari Ion. După amiază au primit o informație de la serviciul 112 potrivit căreia s-a adresat Gîștemulte Arcadie și a comunicat că pe drumul de acces Cioburciu este derapat un mijloc de transport. S-au deplasat la fața locului și au văzut pe partea dreaptă, pe acostament, derapat un microbuz de model „*****”. La volan urca și cobora proprietarul Ion Frunză. La fața locului mai era Gîștemulte Arcadie și soția sa. Arcadie a povestit poliției că se deplasa pe drum și l-a văzut pe Frunză Ion *****că, derapase. I-a propus ajutor, însă ultimul a refuzat și a început să-l înjure. Din motiv că Frunză Ion *****era în stare de ebrietate alcoolică, pentru ca să evite vreun accident, i-a luat cheile de la mijlocul de transport. Ulterior Arcadie le-a transmis lor cheile. Până la sosirea evacuatorului, la fața locului a venit primarul Nicolau Leonid. Ultimul a comunicat că sunt prieteni cu Frunză Ion *****și și-a asumat responsabilitatea să depoziteze mijlocul de transport la el la domiciliu. Din discuție cu Frunză Ion *****a aflat că se deplasa din satul Cioburciu, de la Nistru. Din motiv că drumul avea găuri, a derapat pe acostament. I-a propus lui Frunză Ion *****să treacă testul Drager. Din start a refuzat, însă comunicându-i-se consecințele, a acceptat ulterior. A fost stabilită o concentrație de alcool în aerul expirat de 0,91 mg/l. I s-a propus prelevarea probelor biologice, însă a refuzat. A fost de acord cu rezultatele testului Drager. Primarul a organizat scoaterea mijlocului de transport din derapare. Cheile automobilului i-au fost transmise primarului. Inculpatul Frunză Ion *****nu a comunicat poliției că nu se afla el la volan. A zis că vine de la Nistru. Alte persoane la fața locului nu erau și de aceea nu a fost nevoie să caute cine anume era șoferul. Nicolau Leonid a venit cu automobilul personal la fața locului.

Ulterior s-a apropiat și tractorul. A fost chemat evacuatorul, însă până la urmă nu a fost nevoie de serviciile acestuia (f.d. 126-127);

--**declarațiile martorului Gîștemulte Arcadie**, care fiind audiat în ședința instanței de fond a relatat că, aproximativ 2 ani în urmă, într-o vară, venind de la Nistru, a văzut pe marginea traseului un autobuz derapat. Se afla pe traseul Talmaza-Ștefan Vodă. S-a oprit. Acolo era Frunză Ion *****și s-a apropiat să-l ajute. Ultimul era la volan, cu motorul pornit și încerca să iasă din situația în care nimerise. I-a spus că nu va putea ieși și i-a propus să lase mașina așa cum este. Ultimul insista că se va descurca singur. Atunci i-a luat cheile de la mașină și i-a zis să se oprească ca să nu facă mai rău. Automobilul era oprit într-un unghi foarte înclinat. Frunză Ion *****a început să-i reproșeze că vrea să-l scurgă de bani. Văzând asta, a sunat la serviciul 112 și a cerut ajutor. Peste 15 minute a venit poliția și a transmis cheile automobilului angajaților poliției. Nu a simțit miros de alcool de la Frunză Ion *****, dar ultimul era stresat și agresiv. Spunea că trebuie să vină tractorul din sat. Era risc de răsturnare, de aceea a luat cheile. Împreună cu el se afla și soția, dar ultima a rămas în automobil. A parcat mașina la o distanță de aproximativ 30-50 metri de la autobuz. Nu l-a întrebat dacă el a condus până la derapare. Vitalie a venit cu evacuatorul la solicitarea sa. A vrut să-l ajute pe Ion. Când a văzut că, acesta din urmă e nervos și strigă că vor să-l scurgă de bani, Vitalie a plecat. Nu a încercat să scoată autobuzul prin alte metode (f.d. 130-131);

--**declarațiile martorului Gîștemulte Larisa**, care fiind audiată în ședința instanței de fond a comunicat că, nu-și amintește data concretă, dar era într-o vară când veneau de la Nistru împreună cu soțul și l-au văzut pe Frunză Ion *****pe marginea drumului. Era la volan și soțul a coborât. Ea a mers cu automobilul mai înainte și a stopat. Era un autobuz derapat. Pe Frunză Ion *****nu l-a văzut acolo. Când a venit poliția au plecat acasă. A oprit automobilul la solicitarea soțului. Ultimul a vrut să vadă ce se întâmplă. De unde a stopat se vedea autobuzul lui Ion. Nu a văzut ca acesta să se miște. Au stat acolo vreo 15 minute, până la sosirea poliției. Autobuzul era în poziție înclinată. Arcadie s-a învârtit în jurul mașinii, dar pe Ion nu l-a văzut. A stat doar în automobil, nu a coborât. Se uita în oglindă dacă se apropie sau nu soțul. Vedea prin oglindă că Arcadie merge în jurul autobuzului și îl caută pe Ion, dar nu s-a implicat. Automobilul lui Frunză Ion *****nu era pornit. Nu au încercat să scoată mijlocul de transport din derapare. Cât s-a aflat acolo nu s-a apropiat nimeni. La poliție sunt scrise alte declarații pentru că doamna polițist a citit repede și nu a fost foarte atentă ce anume a semnat. Cu familia Frunză nu a discutat după incidentul respectiv (f.d. 132-133);

--**declarațiile martorului Nicolau Leonid**, care fiind audiat în ședința instanței de fond a comunicat că, era într-o vară, într-o zi de odihnă, în anul 2025 din câte își mai amintește. A văzut autoturismul de model „*****r” pe marginea carosabilului, între localitățile Cioburciu și Talmaza. La fața locului era un echipaj de poliție. S-a oprit să întrebe ce s-a întâmplat și dacă este nevoie de ajutor. Poliția i-a spus că automobilul a derapat. Ion Frunză i-a spus că nu e nevoie de ajutor, pentru că se descurcă singur. I-a spus că deja a chemat un mijloc de transport care să-l ajute. Și-a asumat responsabilitatea să ducă microbuzul acasă. În acest sens, a semnat o recipisă. A înțeles că Frunză Ion *****e în stare de ebrietate și din acest

motiv s-a așezat el la volan. Ultimul a spus că nu el a fost la volan și că șoferul a plecat după ajutor și urmează să revină. Cheile de la microbuz le-a primit de la polițist. La fața locului au fost două echipaje de poliție. Când a venit, automobilul era derapat și era imposibil ca să fie scos fără ajutor. Se vedea că au fost încercări de a scoate automobilul din locul derapării. A înțeles că șoferul care a condus autobuzul a telefonat că să ceară ajutor, dar întrucât nimeni nu a răspuns, s-a dus el personal după ajutor. În final, microbuzul a fost scos cu ajutorul unui tractor. Când a venit el la fața locului, acolo nu mai erau alte persoane. A stat vreo 20 de minute, timp în care șoferul care s-a dus după ajutor nu a revenit. Când erau în automobil cu Frunză Ion *****, când au plecat de la fața locului, Ion a telefonat cuiva și i-a spus să nu mai vină, deoarece a clarificat situația și nu mai e nevoie de ajutor. Nu a spus poliției că Frunză Ion *****nu ar fi fost la volan și că aștepta șoferul care s-a dus după ajutor pentru că nu a fost întrebat. A răspuns doar la întrebările care i-au fost acordate. Autobuzul nu a fost ridicat la parcarea specială (f.d. 136-137);

--**declarațiile martorul Iurie Nicolau**, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că la data de 07.07.2024 s-a întâlnit cu Victor Nicolau, fiul său, și cu Frunză Ion *****, care îi este naș. Au fost la Nistru. Au stat la masă, s-au scăldat. S-au înțeles de la bun început că Victor îl va duce acasă spre seară pe Ion. Victor urma să se așeze la volan la automobilul lui Frunză Ion *****. Așa au și făcut. Victor s-a așezat la volan, iar Ion era în calitate de pasager. Ulterior Victor ia povestit că s-a întâmplat ceva cu microbuzul. Au derapat de pe traseu și nu puteau scoate vehiculul. Victor a venit la fratele său să solicite tractor. Mai târziu Victor a fost telefonat de Ion care i-a comunicat că nu mai e nevoie de tractor pentru că a rezolvat problema. În aceeași zi Victor a plecat cu automobilul personal la Chișinău (f.d. 138);

--**declarațiile martorului Nicolau Victor**, care fiind audiat în ședința instanței de fond a relatat că, la data de 07.07.2024 se afla la părinți, în satul natal din raionul Ștefan Vodă, Cioburciu. A fost rugat de Frunză Ion *****ca să-l transporte în orașul Ștefan Vodă. Cu ultimul erau într-o companie, se odihneau la părinți. S-a urcat la volanul microbuzului care îi aparține lui Frunză Ion *****, de model „*****”. Deplasându-se din satul Cioburciu spre orașul Ștefan Vodă, la unitatea de transport a apărut o defecțiune tehnică. Posibil la puntea din față, dar nu e mecanic și nu cunoaște cert. Se deplasau cu aproximativ 50 km/h. Din cauza drumului nefavorabil, au derapat. Era aproximativ ora 18:00. Au încercat cu propriile forțe să scoată automobilul din locul derapării, dar nu le-a reușit. Proprietarul a rămas la fața locului, iar el s-a întors înapoi în sat după ajutor. A plecat cu o mașină de ocazie. A ajuns în sat și peste aproximativ o oră a fost telefonat de către Frunză Ion *****. Ultimul i-a comunicat că nu mai e nevoie să vină pentru că a rezolvat problema. Nu a servit alcool în ziua respectivă pentru că urma să meargă la Chișinău cu automobilul său. Frunză Ion *****posibil a consumat alcool dacă l-a rugat să-l ducă acasă. S-au înțeles de la bun început că s-l ducă în orașul Ștefan Vodă. Nu a insistat Ion ca să se urce el la volan. Nu a intrat în detalii legate de cum anume a fost scos mijlocul de transport din locul derapării. A înțeles doar că nu mai e nevoie de ajutor și atât. În toată perioada în care au fost împreună cu

Frunză Ion *****, ultimul nu s-a așezat la volan. Mijlocul de transport a derapat neajungând la intersecția satului Talmaza vre-o 200-300 metri, pe partea dreaptă a carosabilului. Microbuzul se afla într-un unghi de 30-40 grade. Partea din față era puțin mai derapată de la drum. În apropiere era iarbă înaltă, altceva nimic. Când a plecat după ajutor, Frunză Ion *****era înafara automobilului (f.d. 140-141).

37. Aferent declarațiilor martorilor fapta privind refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică și de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, incriminate lui Frunză Ion *****, se mai confirmă, prin mijloacele materiale de probă anexate la dosar și anume:

--**copia permisului de conducere** eliberat de autoritățile Republicii Moldova pe numele lui Frunză Ion *****, prin care se atestă că ultimul are dreptul de a conduce mijloace de transport de categoriile „B”, „C”, „D” și „E” (f.d. 8);

--**procesul-verbal de efectuare a testării alcoolscopice cu mijlocul tehnic omologat și verificat metrologic din 07.07.2024**, ora 19:45, prin care s-a constatat conducerea mijlocului de transport de către Frunză Ion *****în stare de ebrietate alcoolică (f.d. 11);

--**tichetul aparatului „Drager Alcooltest” 6820, testul nr. 905 din 07.07.2024**, ora 19:47, prin care se atestă că concentrația de alcool în aerul expirat de către Frunză Ion ***** în momentul testării este 0,91 mg/L (f.d. 12);

--**tabelul foto din 07.07.2024**, în care este reflectată poziționarea mijlocului de transport de model „*****r”, cu numerele de înmatriculare „*****”, după ce a derapat de pe traseu (f.d. 14-16);

--**procesul verbal de confruntare din 29.10.2024**, dintre martorul Gîștemulte Arcadie și învinuitul Frunză Ion *****, potrivit căruia persoanele și-au menținut declarațiile. Martorul a confirmat, în prezența învinuitului că în timp ce se deplasa spre orașul Ștefan Vodă, pe marginea drumului a observat microbuzul de model „*****r”, cu numerele de înmatriculare „*****”, la volanul căruia se afla Ion Frunză. Atunci când acesta s-a oprit, Frunză Ion *****încerca să iasă cu microbuzul, fiind la volanul acestuia (f.d. 40-41);

–**procesul-verbal de ridicare din 01.11.2024**, prin care s-au ridicat din secretariatul Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă copiile materialului nr. 1895 din 07.07.2024 (f.d. 43);

--**raportul comisarului principal Sergiu Chioru din cadrul Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă din 07.07.2024**, potrivit căruia la 07.07.2024, la ora 19:35, prin telefon a parvenit informația de la serviciul de urgență 112. Potrivit acesteia, cu un apel telefonic s-a adresat Gîștemulte Arcadie, care a comunicat că între satul Talmaza și Cioburciu, raionul Ștefan Vodă, a derapat de pe traseu un microbuz de model „*****r”, cu numerele de înmatriculare „*****”. Persoane vătămate nu sunt (f.d. 44);

--**procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Frunză Ion *****, din 07.07.2024**, potrivit căruia ultimul declară că se deplasa la data de 07.07.2024, în jurul orei 19:00, cu autobuzul de model „*****r”, cu numerele de înmatriculare „*****”, ce-i aparține, dinspre satul Cioburciu spre orașul Ștefan

Vodă. În timpul deplasării, din motiv că drumul care era acoperit cu beton s-a îngustat, a direcționat automobilul pe margine. Din cauza stratului de praf, mașina a derapat (f.d. 50);

--**procesul verbal de examinare a obiectului din 02.11.2024**, prin care s-au examinat documentele ridicate la data de 01.11.2024, din materialul înregistrat de Inspectoratul de Poliție Ștefan Vodă în privința accidentului rutier comis de Frunză Ion *****la data de 07.07.2024 (f.d. 52-53);

--**procesul-verbal de ridicare din 29.10.2024**, prin care s-a ridicat de la martorul Carai Valeriu două secvențe video stocate pe un disc DVD-R, în care este reflectat momentul testării lui Frunză Ion *****cu aparatul „Drager" la data de 07.07.2024 (f.d. 58);

--**2 secvențe video stocate pe un disc optic DVD-R**, efectuate la 07.07.2024, recunoscute în calitate de mijloace materiale de probă, în care este reflectat momentul testării alcoolscopice a lui Frunză Ion *****la data de 07.07.2024 și rezultatele testului „Drager" (f.d. 60).

38. Analizând întregul material probator administrat în prezenta cauză penală, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul penal ajunge la concluzia ca fiind probată integral situația de fapt stabilită, prin urmare, este dovedită integral vinovăția inculpatului Frunză Ion ***** de comiterea infracțiunii incriminate, iar acțiunile acestuia just au fost încadrate juridic în baza art. 264^1 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat", norma în vigoare la data comiterii faptei.

39. După cum rezultă din conținutul recursului declarat, autorul acestuia nu este de acord cu soluția instanței de judecată, pledând pentru achitarea inculpatului din considerentul că, acesta nu ar fi condus automobilul, și că automobilul ar fi fost condus de către martorul Nicolau Victor, versiune însă combătută integral prin chiar explicațiile inculpatului depuse la etapa stabilirii circumstanţelor comiterii accidentului rutier.

40. În acest context, Colegiul Penal va respinge ca nejustificate alegațiile apărării precum că, inculpatul nu s-ar fi aflat la volanul automobilului și că acesta ar fi fost condus de către martorul Nicolau Victor, fapt confirmat de către ultimul, cît și de către martorul Nicolau Iurie, or, în primul rînd urmează a se nota că, declarațiile acestora nu pot fi reținute, reieșind din relațiile de rudenie ale inculpatului și martorul Nicolau Victor, astfel că, relatările acestor martori urmează a fi privite drept o metodă de inducere în eroare a instanței de judecată în vederea eludării inculpatului de la răspunderea penală pentru fapta infracțională comisă cu intenție directă.

41. În al doilea rînd, Colegiul Penal reține că, martorul Gîștemulte Arcadie fiind audiat în ședința instanței de fond a afirmat clar că, anume inculpatul Frunze Ion se afla la volanul automobilului de modelul „*****r", cu n/î *****, totodată martorul Carai Victor, colaborator de poliție ajuns la fața locului a comunicat că, inculpatul Ion Frunză nu a comunicat poliției că nu se afla el la volan, a zis că vine de la Nistru, și alte persoane la fața locului nu erau și de aceea nu a fost nevoie să caute cine anume era

șoferul.

42. Versiunea inculpatului precum că, la volanul automobilului se afla Nicolau Victor este combătută însuși de faptul că, martorii Gîștemulte Arcadie și Carai Victor au afirmat clar că, la fața locului accidentului rutier se afla doar inculpatul, și alte persoane nu se aflau, fapt care infirmă argumentul apărării și a inculpatului.

43. De altfel, alegația apărării și a inculpatului este confirmată chiar de către ultimul prin declarațiile sale, astfel că, conform procesului-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Frunză Ion *****, din 07.07.2024, ultimul declară că se deplasa la data de 07.07.2024, în jurul orei 19:00, cu autobuzul de model „*****r", cu numerele de înmatriculare „*****", ce-i aparține, dinspre satul Cioburciu spre orașul Ștefan Vodă. În timpul deplasării, din motiv că drumul care era acoperit cu beton s-a îngustat, a direcționat automobilul pe margine. Din cauza stratului de praf, mașina a derapat.

44. Așa dar, Colegiul Penal consideră că, argumentele invocate de către apărare în recursul declarat și recursul suplimentar sunt nejustificate, nemotivate, și contradictorii, fiind pasibile respingerii, și apreciate drept o metodă de eludare a inculpatului de la pedeapsa meritată pentru infracțiunea comisă cu intenție directă.

45. În conformitate cu art. 8 Cod de procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

46. Conform art. 101 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, alin. (1) fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinent concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Alin. (2) judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

47. Potrivit rigorilor art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

48. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

49. Conform art. 389 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

50. Pe această linie de concluzie, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de recurs fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare, în conglomeratul faptului că, culpa inculpatului a fost adeverită fără careva dubii prin probatoriul administrat corect,

legal și obiectiv.

51. Argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și de instanța de apel, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

52. În situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*).

53. Astfel, Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

54. În această ordine de idei, Colegiul Penal reliefă că nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, iar considerentele primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acestuia, reținută prin sentință, întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 264^1 alin. (1) Cod penal.

55. Cu privire la individualizarea pedepsei, Colegiul Penal reiterează că, în temeiul art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

56. În accepțiunea art. 61 alin. (1 – 2) Cod penal, alin. (1) pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Alin. (2) pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

57. Colegiul Penal remarcă că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput

ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

58. În temeiul art. 75 alin. (1 – 2) Cod penal, alin. (1) persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Alin. (2) în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

59. La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatei și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

60. Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de recurs ține cont de prevederile art. 7, art. 61, art. 75 – art. 79 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei.

61. Colegiul Penal menționează că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi

corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiunii atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

62. La caz, Colegiul penal reține că, sancțiunea art. 264[1] alin. (1) Cod penal, (în vigoare la data comiterii infracțiunii 07.07.2024), prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

63. În contextul art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea comisă de către Frunză Ion *****, se atribuie la categoria celor ușoare.

64. Din textul sentinței contestate se relevă că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond a ținut cont de faptul că, în privința inculpatului nu s-a identificat circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal.

65. La fel, careva circumstanțe agravante din categoria celor vizate la art. 77 Cod Penal al RM, în privința lui Frunză Ion *****, instanța de fond nu a reținut.

66. Prin urmare, Colegiul Penal constată că, instanța de fond a aplicat inculpatului Frunză Ion *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioada de 220 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, or, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei pedepsei inculpatului Frunză Ion *****a ținut cont de prevederile art. 6, art. 7, art. 16, art. 61, art. 75, art. 76, art. 77, și art. 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului care a recunoscut vinovăția, și s-a căit sincer de cele comise.

67. Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, instanța de judecată a constatat justificat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de 220 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

68. Așa dar, Colegiul Penal va menține soluția instanței de fond în partea

individualizării pedepsei, fiind apreciat ca restabilirea echității sociale perturbate prin infracțiune, precum și corectarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea unei pedepse în formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

69. Reieșind din considerentele expuse, Colegiul Penal consideră că, recursul declarat de către avocatul Zavalișca Lilian și recursul suplimentar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în interesele inculpatului Frunză Ion *****este nefondat și poartă un caracter pur declarativ, motiv pentru care urmează a fi respins, actul judiciar pronunțat la caz urmînd a fi menținut fără modificări.

70. Pentru motivele de fapt și de drept expuse supra, și conducîndu-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a), art. 417 – art. 418 Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul Zavalișca Lilian și recursul suplimentar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în interesele inculpatului Frunză Ion *****, și a menține fără modificări sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 04.05.2026, în cauza penală de învinuire a lui Frunză Ion *****, de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător Spoială Alexandru

Judecător Proca Mihail

Judecător Bologan Ana